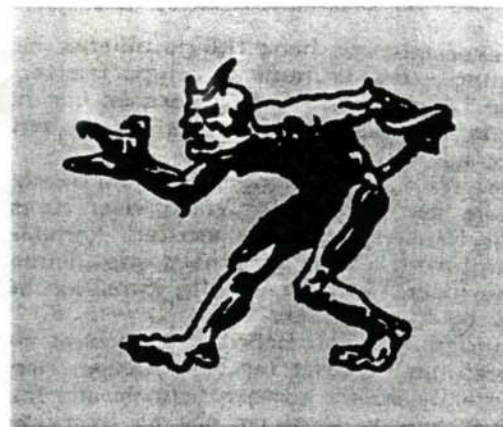

Kunst

omkring trolden

Nr. 2. SEPTEMBER 1992.

Informationsavis fra Museums- og kunstforeningen for Vejen og omegn

TO UBÆNDIGE

NIELS HANSEN JACOBSEN - SVEND WIIG HANSEN.

Ved åbningen af denne udstilling på Vejen Kunstmuseum omtalte kunstakademiets rektor Else Marie Bukdahl disse kunstnere som to af dansk kunsts store, egenartede, monumentale udøvere:

Med en stædig energi har de i deres kunst søgt at fortolke menneskelivets store drama, kampen mellem lysets og mørkets kræfter, mellem kaos og orden, og mellem livsvilje og dødsdrift. Det er deres egen eksistentielle tolkning af livets gåde og dødens uforklarlighed, der helt og aldeles har bestemt deres formsprog, der derfor altid er gennemglødet af en særlig intensitet og kraft.

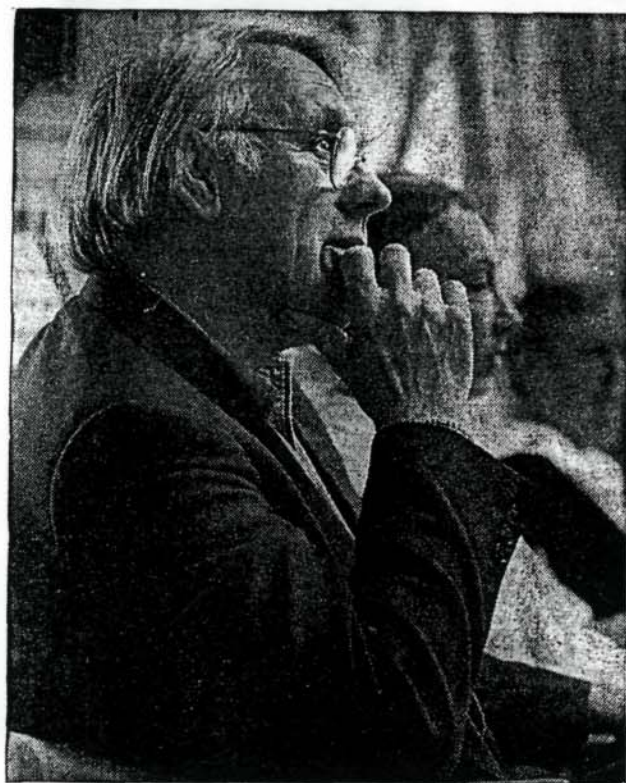
I udstillingskataloget med titlen: "To ubændige" har Bent Irvé skrevet en glimrende tekst, hvori han på

mange måder belyser samhörigheden i Niels Hansen Jacobsens og Svend Wiig Hansens kunst og udtryksform, selv om en menneskealder skiller de to kunstnere. Der gøres rede for deres akademiophold, impulser fra mødet med international kunst og der omtales en række af de to kunstneres hovedværker.

Siden åbningen har udstillingen været et tilløbsstykke, og arrangementet har fået stor pressedækning.

I Jydske Vestkysten skriver Ulf Gudmundsen om ukuelige outsiders, drevet til at skabe værker, der har vakt modvilje, protest og udfordret, så det svimlede. Med kraft, vilje og konsekvens har de sat mennesket i centrum. Mennesket ja, og dets dårskaber. Der er drama i det troldske museum.

H.P. Jensen betegner i Jyllands-Posten udstillingen som fin og seværdig, påpeger sammenhængen med de to kunstnere. For Svend Wiig Hansen er menneskeskikkelsen det motiv, hvori han udtrykker sit sind, sine følelser, sin angst og viljen til liv. Der

Leila og Svend Wiig Hansen ved udstillingens åbning.

Else Marie Bukdahl.

er eksempler på hans tidlige billeder med gru og opløsning - der er hudløse selvportrætter og mennesker i bevægelse. I de senere år når han frem til en næsten overstadig livslyst og en sanselig glæde over egen styrke.

I Det fri Aktuelt bringer Erik Steffensen en helsides omtale med overskrift: Vejen viser Hansen.

Niels Hansen Jacobsens værker, keramikken som skulpturen, er en kunstners enestående kamp for egne ideer. Enhver alvorlig kunstner bør søge sig selv og kun sig selv.

I humanistisk ånd betyder mennesket i kunsten og i samfundet enormt for Wiig Hansen, men det rene tindrende maleri kommer gennem alle barrierer og vidner ene og alene om håb og livsfylde hos kunstneren.

Vibeke Kruse skriver i Vejle Amts Folkeblad om: Enernes træfpunkt som Vejen Kunstmuseums bragende bidrag til "Welcome Europe". Og dette møde giver

genlyd med kraft og styrke, der går gennem marv og ben. Trods modvilje og protest mod deres kunst har de hver på sit tidspunkt udfordret kunstmiljøet. To sjæle i flammer - er overskriften på Torben Weirups anmeldelse i Berlingske Tidende. Betegner sammenstillingen som oplagt. Niels Hansen Jacobsen og Svend Wiig Hansen er begge originale og markante personligheder i dansk kunst ... De ved, at livet og verden er en evig kamp mellem lyset og mørket, håbet og nederlaget. De ved, at dyret lever og lurer i mennesket ... Begge er fremragende kunstnere. Begge er de ubændige.

Og senere i omtalen af Svend Wiig Hansens malerier: Stærke, heftige strøg forenet i en massiv figuration, et formsprog og et budskab, der vidner om en sjæl i flammer og et ubændigt sind. Her taler de samme sprog, de to store kunstnere ... og det lyder stadig stærkt og krævende, som gjaldt det selve livet.

INKAERNE OG DERES BYGNINGSKUNST

COLUMBUS-JUBILÆET MARKERES PÅ VEJEN KUNSTMUSEUM.

For 500 år siden lykkedes det Columbus at skaffe støtte til en ekspedition, der skulle føre ham til Asien, hvis han sejlede mod vest over Atlanten. Til sin død hævdede han, at det var nogle øer ved Indien, han havde fundet og ikke den "ny verden" - to nye verdensdele. En begivenhed, der helt ændrede verdenshistorien. Columbus havde efter 69 døgns sejlads fundet Bahama-øerne. Hermed startede den spanske indflydelse i Latinamerika og i Mellemamerika med besiddelser af store landområder, herunder Mexico og Peru. I byen Cuzco i Peru fandtes hovedsædet for Inkarigets enevældige kejserrige, der i slutningen af 1400-tallet strakte sig fra det nordlige Ecuador til det centrale Chile. Et område på 720.000 kvadratkilometer omfattede det mægtige rige. Uden sammenligning var det også den mest fremskredne civilisation i Latinamerika, som spanierne stødte sammen med, da de i 1532 trængte ind i Inkariget.

Megen usikkerhed har været forbundet med rigets historie, for der fandtes ingen skriftsprog. Historien er overleveret fra mund til mund gennem slægtled og til de spanske officerer og embedsmænd, der prøvede at samle oplysningerne. Inkariget var forbundet med 16.000 km veje, ofte gennem vanskeligt fremkommelige områder. Et system af løbere bragte meddelelser frem i landet via disse vejnet. Kejserens strenge kontrol af befolkningen skabte også utilfredshed, hvilket europæerne forstod at udnytte mod styret. Men lederens krav om at dyrke fællesskabet, skabte også store tekniske præstationer i blandt andet byplanlægning og i bygningsværker. Det er disse resultater, der har betydet, at fantastiske beretninger om Inkariget i århundreder har fascineret så mange.

Inkariget brød sammen efter spaniernes erobring. Men torsdag d. 1. oktober kl. 19.30 tager Steffen Fisker alle interesserede med til et spændende lysbilledforedrag om det tidligere Inkarige. Det sker på Vejen Kunstmuseum som led i en forelæsningsrække rundt i landet i anledning af 500-året for Columbus opdagelse af Amerika.

Mødet arrangeres af Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn, Vejen Kunstmuseum, V U C og i samarbejde med Folkeuniversitetet.

VELKOMMEN MENNESKE

- Mød Svend Wiig Hansen d. 22. oktober på Vejen Kunstmuseum.

"Menneskeskikkelsen har altid været det centrale motiv hos Svend Wiig Hansen ... hans skikkelser var frygtssomme, martrede mennesker, som nok fortalte om lidelser, sorg og uro, men også i sig havde en brændende vilje til livet, til at leve fuldt ud, og som havde et kraftoverskud til at nå ud til de yderste grænser". Sådan skrev kunstanmelderen H.P. Jensen blandt andet i katalog-forordet til den tidligere Svend Wiig Hansen udstilling på Vejen Kunstmuseum i 1981. Også ved den lejlighed blev forbindelsen til Hansen Jacobsen understreget.

I 1989/90 afholdt Århus Kunstmuseum og Statens Museum for Kunst den store udstilling: Svend Wiig Hansen - Klassik. Kaos, hvor Wiig Hansens motivverden omkring menneskefiguren og livskraften igen blev fremhævet. Det var helt i tråd hermed, Wiig Hansen ved ferniseringen på Vejen Kunstmuseum d. 5.-9. 92 udtalte, at han måske ligeså gerne havde set udstillingen åbnet under titlen "Velkommen menneske".

For alle, der har lyst til at høre Wiig Hansens præsentation af udstillingen, indbyder Kunstforeningen til et møde med kunstneren. Det sker torsdag d. 22. oktober kl. 19.30 på Vejen Kunstmuseum - kun få dage før efterårets store udstilling med N. Hansen Jacobsen og Svend Wiig Hansen slutter. Sideløbende med udstillingen i Vejen har 12 andre kunstmuseer været med i Welcome Europe - samarbejdet, museerne i Herning, Hjørring, Holstebro, Kolding, Randers, Skive, Sønderborg, Tønder, Vejle, Aabenraa, Århus.

Alle udstillingerne slutter omkring d. 25. oktober. Men for dem, som ikke når Jylland rundt, vil der i forbindelse med arrangementet d. 22. oktober blive mulighed for at se en lysbilledserie, der giver et indtryk af udstillingerne på de øvrige museer.

REDAKTION.

Poul Erik Hansen (ansvarshavende) og Sv. Holm Larsen.

Østergade 4, 6600 Vejen. Tlf. 75360482 / 75360633

Der er tradition for stort fremmøde ved foreningens generalforsamlinger, således også sidste år, d. 12. september, med 130 fremmødte. Beretning og regnskab godkendtes, og som sædvanlig var bortlodningen af kunstværker et spændende islæt i aftenens program. Som afslutning underholdt adjunkt Finn Rasmussen, Askov, med lysbilleder og beretning fra sin spændende Grønlandsekspedition.

I perioden 28. september - 20. oktober afholdt museet en retrospektiv udstilling med værker af maleren P.O. Hansen, Odense. Kunstneren var til stede ved åbningen, hvor Knud Aage Larsen stod for det musikalske indslag. I udstillingsperioden, torsdag aften d. 17. okt. var P.O. Hansen også på museet, fortalte om sin kunst og viste lysbilleder fra Færøerne, der i øvrigt har været hans inspirationskilde gennem en årrække.

Museets næste udstilling åbnedes torsdag d. 29. okt. En række kunstnere med tilknytning til Fyns Grafiske Værksted viste udvalg af deres værker. Som afslutning på aftenåbningen, lysbilledforedrag på bånd med titel "Stille eksistenser - Vilhelm Hammershøj som menneskeskildrer" og indtalt af forfatteren Poul Vad.

Torsdag d. 7. nov. samlede et lysbilledforedrag om Bayeux-tapetet over 150 tilhørere. Foredraget var ved mag.art. Lise Gotfredsen, Århus.

Ligeledes var der mange tilhørere på museet til koncert d. 25. november. Operasanger Charlotte Morretto sang lieder og arier af Mozart, akkompagneret af Teddy Teirup.

Årets sidste arrangement var torsdag d. 5. december. "Jydsk humor fra Aakjær til Hausgaard", og det var ved forfatteren, forstander Bjarne Nielsen, Brovst. Det var igen en aften, hvor publikum fyldte kuppelsalen.

D. 26. november var det 50 år siden, Niels Hansen Jacobsen døde. Der var kransenedlæggelse på hans grav på Vejen Kirkegård, og kunstneren blev ligeledes mindet ved en fyldig presseomtale i en række blade. Ribe Amts-Museumsråd udgiver Årbog for Kunst- og Kulturhistorie, nummeret for 1991 indeholdt artiklen: Billedhuggeren Niels Hansen Jacobsen (1861-1941) - rigt illustreret og med tekst af Svend Holm Larsen.

Den danske maler og billedhugger Per Kirkeby var d. 13. jan. emne for et lysbilledforedrag ved museumsinspektør Ane Hejlskov Larsen, Trapholt.

Tirsdag d. 28. jan. Lektor Bjørn Ekmann fortalte om "Østeuropa - rejseoplevelser og møde med folk."

Sæsonens anden koncert afholdtes onsdag d. 5. feb. Programmet omfattede Bach, Vivaldi, de Falla og anden spansk musik. Musikerne var Jacob Christensen, guitar og Michaela Fukatjova på cello.

Museets første forårsudstilling var i perioden 22. feb. - 22. marts. Mindeudstilling for maleren Johs. Hofmeister.

Ved åbningshøjtideligheden lørdag d. 22. feb. var der ligeledes musikunderholdning ved Mats Rudklint. Denne udstilling efterfulgtes lørdag d. 28. marts af legatudstilling med billedhuggeren, grafiker og tegner John Olsen. Ved ferniseringen spillede pianisten Jørgen Bøggild.

Een årlig udstilling med legatuddeling på 25.000 kr. til en eller flere kunstnere, er mulig gjort med mid-

Kransenedlæggelse på Niels Hansen Jacobsens grav d. 26. nov. 1991.
Fra venstre Harry Busk, P.Bent Jensen, Sv. Holm Larsen og Selma Jensen.

ler fra maleren Valdemar Petersen og hustru Esther Moesmann Petersens Fond, idet ægteparret har gjort Vejen Kunstmuseum til arving.

Sæsonens sidste arrangement var fastsat til d. 1. april, og emnet var en aften med forfatteren Per Højholt, et møde, vi desværre måtte aflyse på grund af Højholts sygdom. Heller ikke i den kommende sæson har Per Højholt turdet binde sig til et lignende møde.

Også i år var der aftenudflugt sidst i maj, datoen var den 25., og turen gik til Vindelev Kro, hvor maleren Knud Nielsen har udstilling og ateliér. Aftenen sluttede med kaffe på Filskov Kro, hvor der var mulighed for at se en samling af maleren Svend Saabyes billeder.

I august udkom første nr. af foreningens nye informationsavis "Kunst omkring Trolden", redaktion ved Poul Erik Hansen og Sv. Holm Larsen- og med førstnævnte som ansvarshavende. Denne avis skal efter planen udkomme 5 gange årlig. Bladet modtager gerne stof og læserbreve fra foreningens medlemmer.

Lørdag d. 29. august afvikledes sensommerudflugten. Den gik til Vendsyssel, hvor både Hjørring Kunstmuseum og udstillingscentret ved Vrå Højskole markerede Vrå-udstillingens 50 års jubilæum. Strandtur - Løkken/Blokkhus og ved Fosdalen besøg på Billedværkstedet. Desværre måtte størstedelen af turen gennemføres i regn.

I årets løb har vi mistet en række af vore medlemmer. Jeg vil nævne her: Svend Ove Nyvad, der var foreningens formand fra 1964-71, Knud Korsgård Schmidt, der ved flere lejligheder har assisteret vores forening, Poul Bruun-Møller, Kbh.-bror til Anders Bruun-Møller. Tove Schmidt, der var mangeårig medlem af foreningens bestyrelse, hvor hun udførte et stort arbejde. Folkebladets kunstanmelder, Orla Nielsen er afgået ved døden. Orla Nielsen har gennem en lang årrække været kulturlivet og billedkunsten en god formidler, og han anmeldte alle museets skiftende udstillinger.

Lørdag d. 4. april sluttede en epoke på Vejen Kunstmuseum. Ved en reception trådte Harry Busk tilbage som museets formand gennem 34 år, - mon ikke det er landsrekord? Harry Busk har udført et imponerende arbejde, og mange benyttede lejligheden til at overrække ham gaver for den mangeårige indsats. Fra kunstforeningen skal endnu en gang lyde en tak for godt samarbejde gennem alle årene. Harry Busk var i øvrigt foreningens formand i perioden 1962-64. Selma Jensen afløste Harry Busk som formand for museet. Lørdag d. 23. maj døbttes på Vejen Station et IC 3 tog.

Det kom til at bære billedhuggeren Niels Hansen Jacobsens navn og kører nu rundt som en reklame for byen og dens store kunstner. Der var efterfølgende reception på Vejen Kunstmuseum.

Som tidligere år har der fra museet været udlån af kunstværker til andre museers særudstillinger. Museet har inden for det sidste år købt tre keramiske ting af N.Hansen Jacobsen, to tegninger af Chr. Kongstad Petersen, to malerier af Kolding-maleren Erling Jørgensen og et maleri af L.A.Ring (1854-1933) med titel: Ved frokostbordet.

Vejen Kunstmuseum deltager i et fællesprojekt med 12 andre jyske kunstmuseer, titel "Welcome Europe" visende billedkunst fra andre europæiske lande. Vejen Kunstmuseum repræsenterer Danmark med titel: De ubændige - Niels Hansen Jacobsen og Svend Wiig Hansen. Det er udstillingens ide at vise samhörigheden i de to kunstneres værker. Der var fernisering lørdag d. 5. september. Rektor ved Kunstakademiet, Else Marie Bukdahl åbnede udstillingen, hvor hun omtalte udstillerne som to af dansk kunsts store monumentale kunstnere. Borgmester P.Bent Jensen påpegede, hvordan kulturen er forbunden i Europa. Svend Wiig Hansen var til stede og udtalte sin glæde over udstillingen. Louise og Andreas Broch, Esbjerg, sørgede for musikunderholdningen.

Det er tydeligt at mærke, at en række foreninger og skoler nu har Egnsmuseet Sønderskov og Vejen Kunstmuseum som fælles udflugtsmål, et samarbejde, der må kunne udbygges fremover.

En tak til de mange, der på forskellig måde har støttet foreningens arbejde i det forløbne år, tak til Vejen Kommune og pressen.

Sv. Holm Larsen

Vejen, d. 17.-9. 1992.

Formand

John Olsen, der var årets legatmodtager på Vejen Kunstmuseum.

Ved den officielle reception på Vejen Kunstmuseum d. 4. april var der mange hilsener og gaver til Harry Busk, der trådte tilbage efter 34 år som formand for museet. På billedet ses H.Busk sammen med viceborgmester Erna Madsen.